

Kære medlemmer af Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget,

Vi skriver til jer for at udtrykke vores store bekymring for planerne om at opføre havmølleparken Vesterhav Syd ud for området ved Holmsland Klit. Som I sikkert ved, opføres 22 møller med en højde på 190 m på en strækning over 15 km og afstanden fra kysten er henholdsvis fra 4,2 km til km 9,0.

En havmøllepark ganske få kilometer fra kysten ud for området ved Holmsland Klit, som i dag hører til blandt de absolut foretrukne feriemål i Danmark, vil koste både omsætning for turistbranchen og arbejdspladser i lokalområdet. Placeringen af projekt "Vesterhav Syd" er meget uheldig. En så stor vindmøllepark bør man opføre, hvor den generer mindst muligt. I dette tilfælde har man valgt at opføre projekt "Vesterhav Syd" lige op af et af de største sommerhusområder, som findes på den danske vestkyst.

De lokale udlejningsbureauer i Søndervig samt Nr. Lyngvig Camping, som står for over 80% af alle overnatninger i Ringkøbing-Skjern Kommune, har siden efteråret 2015 gjort opmærksom truslen for at miste en meget stor turist-omsætning. Vi vurderer, at området kan miste op til 20% af en årlig omsætning, som i 2016 var over 3 milliarder kroner – med stigende tendens.

Vi vil ligeledes gøre opmærksom på, at i den udarbejdede VVM-undersøgelse for Vesterhav Syd, hvor det konkluderes, at en havmøllepark næppe vil få den store indflydelse på antallet af turister, begrundes dette udelukkende med en subjektiv vurdering fra den lokale turistforening i Hvide Sande – uden opbakning fra medlemmerne. En af grundstenene i projekt "Vesterhav Syd" er et notat fra formanden for Hvide Sande Turistforening, Jørgen Iversen fra den 15. august 2012. (Bilag 1) Han bekræfter overfor Hvide Sande Havn, at det ikke får turismæssige konsekvenser, men der foreligger ingen forudgående markeds- eller swot-analyse. Det undrer os meget, at man vælger at tage dette notat for gode varer. Det havde været helt naturligt at kontakte de store turistvirksomheder, som har været aktive i kommunen siden 1960'erne. Konklusionen kunne lige så vel have været, at de lokale sommerhusudlejere frygter det modsatte, for vi deler på ingen måde indholdet i dette notat.

Havmølleparken Vesterhav Syd ventes at skabe 30-40 permanente arbejdspladser. Det svarer til cirka 0,5 procent af arbejdspladserne inden for turismeerhvervet i samme område. Det betyder, at selv et meget lille fald i antallet af turister vil koste flere arbejdspladser, end der skabes med havmølleparken.

Vi vil gerne gøre opmærksom på, hvordan lignende projekter er blevet håndteret i Tyskland. Her er der blevet taget hensyn til både de lokale skatteborgere, sommerhusejere og turisterhvervet. Bl.a. ud fra erfaringer fra den kystnære havvindmøllepark ved Borkum, opført i 2009 – (Bilag 2):

- Havvindmølleparken "Butendiek" ved øen Sild, lige syd for Rømø. Her valgte man at flytte en kystnær vindmøllepark ud på 32 km fra kysten. Oprindeligt var den planlagt 6 km fra kysten.
- 3 kystnære vindmølleparker i delstaten Mecklenburg-Vorpommern på strækningen mellem Kühlungsborn og Warnemünde er blevet afløst. Det drejer sig om projekter i Ahrenshoop, Kühlungsborn samt Graal-Müritz.

Ovennævnte steder er meget store turist-destinationer i Tyskland, ligesom Holmsland Klit.

Udover hensynet til turismen i de enkelte områder, er vi overbeviste om, at man i Tyskland også har opdaget de enorme teknologiske fremskridt, som vindmøllebranchen gør for tiden.

Fra det tidspunkt i september 2016, hvor Vattenfall vinder licitationen af projekt "Vesterhav Syd" og til i dag, er der sket en udvikling, som ingen havde forestillet sig. Udvikling af havvindmøller går nu så stærk, at møllerne bliver boosted, så de får en større megawatt (mølleeffektstørrelse, rotordiameter eller begge dele på en gang). Kort fortalt betyder dette, at hver mølle vil kunne producere væsentlig mere, end der var planlagt i september 2016. Denne udvikling betyder, at Vattenfall vil få en betydelig merindtjening på hele projektet.

Den negative side ved dette er naturligvis at den lavfrekvente støj bliver voldsomt forøget, da rotorhastigheden sættes op. En lavfrekvent støj som svenske undersøgelser nu påpeger, vil have alvorlige konsekvenser især for havmøller, hvor støjen spredes meget længere end tidligere antaget.

For at både turisterhvervet og vindmølleindustrien kan leve side om side foreslår vi derfor følgende:

- ***Projekt "Vesterhav Syd" bør som et minimum bør opføres 32 kilometer fra kysten.***

Der vil være stor lønsomhed i at flytte projekt "Vesterhav Syd" ud fra kysten. Turisterhvervet har fortsat optimale arbejdsbetingelser i forhold til andre områder, som vi konkurrerer imod og vi har store muligheder for at vækste og skabe nye arbejdspladser og fremover sørge for, at Ringkøbing-Skjern Kommune fortsat vil være den største turistkommune i Danmark.

Udgiften til at flytte projekt "Vesterhav Syd" længere fra kysten vil være minimal og formentlig kun være 1 – 2 øre pr. kWh, som bliver produceret i vindmølleparken. Det vil stadigvæk være langt under den aftalte pris på kr. 0,70, som forligspartierne har vedtaget i 2012.

Aftalt max.-pris	kr.	0,7
ex produktionspris v/ 32 km	kr.	-0,495
Besparelse i forhold til budget	kr.	<b>0,205</b>

Som I kan se af ovennævnte beregning, sparer man 29,28% ved at rykke møllerne længere ud fra kysten i forhold til den aftalte max.-pris.

Den ideelle placering af flere havvindmøller vil være en ny etage ved Horn Rev. Dette område kan rumme alle kystnære mølleprojekter, som er planlagt i Danmark og der vil være minimale gener.

Vi gør opmærksom på, at nye havvindmølle-projekter i Tyskland nu opføres af DONG uden statstilskud.

På vegne af de lokale udlejningsbureauer i Søndervig, samt Nr. Lyngvig Camping.

Med venlig hilsen

Karsten Fyhn

**Holmsland Klit  
Turistforening**



Hvide Sande Service Group  
Ved formanden Steen Davidsen  
c/o Hvide Sande Havn  
Fossanæsvej 22  
6960 Hvide Sande

Hvide Sande, den 15.08.2012

### **Vedr. Kystnære Møller**

Foranlediget af Hvide Sande Service Group's udsendelse til medlemmerne af notat om Kystnære Havmøller skal jeg på vegne Holmsland Klit Turistforening meddele,

- at man ikke anser kystnære møller for at være hæmmende for turismeerhvervenes udfoldelse og udvikling. Der høres i den løbende debat om vindmøller af og til røster om at vindmøller er grimme og om at gæsterne gerne vil kunne se ud i den uendelige horisont.

Opfattelsen af æstetik er subjektiv, og fremhæves ofte i negativ sammenhæng af møllenaboer, som i virkeligheden er bange for forringelse af en ejendoms værdi. En flok vindmøller på vandet kan af en strandgæst ligesåvel opfattes smuk i solskin.

Der er ikke os bekendt nogen indikation for at gæsten har et ønske om kun at kunne se vandoverflade fra stranden til horisonten. Det er tværtimod med interesse, der reageres på både i vandet og møller på vandet vil formentlig i sig selv være anledning til interesse, især hvis det bliver muligt at komme på klods hold af dem eller endnu bedre at blive sejlet ind imellem dem.



- at kystnære møller tværtimod passer fortrinligt ind i en grøn strategi omkring turismen, herunder den tankegang, som allerede er en del af markedsføringen, gående ud på at vindmøller producerer den el, der anvendes i sommerhusene. Denne tankegang er et stærkt etisk islæt i markedsføringen – eller "reason to go".
- at der er stærke indikationer for at gæsterne i ligeså høj grad som oplevelse søger det at være "god", eller at komme hjem fra ferien som et bedre menneske. I turismeerhvervene bliver oplevelsesøkonomi derfor af relativt mindre betydning og transformationsøkonomi større, og i den sammenhæng kan vindmøller tæt på kysten være stærkt medvirkende til at brande området som et godt sted at blive et bedre menneske. Der vil således være en emotionel "reason to go".
- at det i forhold til fastboende og sommerhusejere og disses holdning til kystnære møller menes at være essentielt, at der vil være mulighed for medejerskab i hvert fald for enhver, der har fast bopæl eller ejer fast ejendom på Holmsland Klit.

Pbv.

Jørgen Iversen



**Marina Hotel Corinthia Beach Resort**  
**1.569,33 DKK** Bestpreisgarantie  
 Booking.com ★★★★★

Where Will The Market Go Next?  
**Hvor bevæger markederne sig hen i 2017?**  
 Har du investeringer for mere end 2,5 mio. kr., kan du downloade vores seneste prognose for aktiemarkedene i 2017, lige her.  
**DOWNLOAD** rapporten her!  
 EBER INVESTMENTS NORDEN

Niedersachsens Nordseeküste

Kommentieren Drucken Text kleiner

# Windräder vertreiben Urlauber

An Niedersachsens Nordseeküste wird der kräftige Wind besonders gern zur Energiegewinnung genutzt. Für den Tourismus sind Windparks allerdings störend – das hat eine am Mittwoch veröffentlichte Studie der Leibniz-Universität Hannover ergeben.

VORIGER ARTIKEL  
 Langer Stau auf A2 bei Braunschweig



NÄCHSTER ARTIKEL  
 51 000 Rentner auf Grundsicherung angewiesen

Von Gabriele Schulte  
 Artikel veröffentlicht: Mittwoch, 26.08.2015 21:38 Uhr  
 Artikel aktualisiert: Samstag, 29.08.2015 00:19 Uhr

Segler und Strandurlauber freuen sich zwar zuweilen über eine frische Brise, doch wenn Windkraftanlagen wie auf Borkum in Sicht sind, flüchten viele Touristen

Quelle: dpa

Twittern G+1 Teilen Empfehlen 686

ANZEIGE

**Hannover.** Die Analyse des Instituts für Wirtschaftsgeografie zeigt, dass sich Windkraftanlagen generell negativ auf den Tourismus im Umland auswirken können – und zwar bis zu 20 Kilometer weit. „An der Küste wiederum weichen Urlauber häufig in direkte Nachbargemeinden aus“, sagt Juniorprofessor Tom Brökel.

Gemeinsam mit Christoph Alfken hat der 37-Jährige über fünf Jahre reichende Statistiken zu Windanlagen und Gästeübernachtungen in Beziehung gesetzt. Frühere Untersuchungen, die sich stets nur auf bestimmte Gegenden bezogen, hätten schon angedeutet, dass mit Windkraftanlagen gespickte Regionen als nicht besonders attraktiv für Touristen gelten. Von einer „Verspargelung“ der Landschaft sei häufig die Rede. Die nunmehr erste umfassende Datenanalyse zum Thema bestätige den negativen Zusammenhang. Allerdings sei der Effekt noch nicht konkret zu spüren, da Niedersachsen wie Deutschland insgesamt steigende Touristenzahlen verzeichne. „Ohne Windkraftanlagen hätten sie aber vielerorts höher sein können“, lautet ein Ergebnis der Studie.

Die Wissenschaftler haben bundesweit die 100 Regionen mit den meisten Windkraftanlagen mit den 100 am wenigsten von Windrädern betroffenen Regionen verglichen – jeweils mit Bezug zu den Übernachtungszahlen in Hotels, in Pensionen ab zehn Gästebetten sowie auf Campingplätzen. Von den 100 windkraftreichsten Regionen Deutschlands, in denen es zugleich auch Gästebetten gibt, liegen 34 in Niedersachsen. Kein anderes Bundesland hat mehr Gemeinden in dieser Liste.

Die Studie mit dem Namen „Gone with the wind“ zeigt, dass küstenferne Regionen besonders unter dem negativen Effekt der Windkraftanlagen zu leiden scheinen, viele Touristen meiden solche Gegenden ganz. In Küstenregionen sei der Zusammenhang komplexer: Dort hielten sich Übernachtungsgäste konkret von Gemeinden fern, die sehr dicht mit

**San Ġiljan**  
 Marina Hotel Corinthia  
 Preis  
**1.569,33 DKK**  
 Book now

**St Julians**  
 Corinthia Hotel  
 Preis  
**1.591,64 DKK**  
 Book now

**Floriana**  
 Grand Hotel Excelsior Malta  
 Preis  
**1.461,49 DKK**  
 Book now

Windkraftanlagen besiedelt sind und in denen der Ausbau voranschreitet. Als störend empfänden vor allem Ältere das veränderte Landschaftsbild, meinen die Forscher.

Küstenregionen mit vielen Windrädern sind etwa die Kreise Aurich, Wittmund und Friesland. Mancherorts versucht man die anfängliche Skepsis der Besucher ins Positive zu drehen. Die Gemeinde Wangerland etwa bietet Windparkbesichtigungen an. „Viele Gäste interessieren sich für die erneuerbaren Energien“, sagt eine Sprecherin. Bei der Ausweisung künftiger Anlagen würden nun allerdings der direkte Küstenstreifen und die Haupturlaubsorte ausgespart.

Rainer Müller-Gummels vom Kreis Aurich verweist darauf, dass die Windkraft der Region wirtschaftlich nütze: „Sie ist ein wesentliches Standbein geworden.“ Die Verfasser der Studie empfehlen, Tourismusverbände in Planungen besser einzubeziehen. „Sie sollten ein stärkeres Mitspracherecht haben“, sagt Brökel.

VORIGER ARTIKEL

NÄCHSTER ARTIKEL

Anzeige

### Streifenfrei saubere Fenster. Dreimal schneller.



Schmutz kommt, wann er will - und geht, wann sie es wollen: mit dem Kärcher Fenstersauger

[mehr >](#)

### DAS KÖNNTE SIE AUCH INTERESSIEREN >



Stadtbahn schiebt Auto von den Schienen



Ferienhaus In Sdr. Hav...



Bürger unzufrieden mit Wertstoffhofregeln



Streit um ein Kinderfahrrad endet blutig



Fünf Personen bei Unfall auf der A7 verletzt



Motorradfahrerin stirbt bei Unfall in Walsrode

HAZ

powered by ista

MEHR AUS DER NORDEN



Von Redakteur Gabriele Schulte

### Jüngste Artikel des Redakteurs



Maschen Zu Gast auf Deutschlands größtem Rangierbahnhof



Baustellen Hier drohen Staus im Pfingstverkehr

### MEISTGELESEN IN „DER NORDEN“ >



Fahrzeuge brennen A2 nach tödlichem Unfall weiter gesperrt



Niedersachsen Drei Tote und zahlreiche Verletzte bei Unfällen



Röhre gesperrt Entlaufene Rinder rennen durch den Elbtunnel



Autofahrer übersieht Motorrad Motorradfahrerin stirbt bei Unfall in Walsrode

### NIEDERSACHSEN VON OBEN >

[Alle Galerien](#)



### So schön ist Niedersachsen aus der Luft

Von Harz über Heide bis zur Nordsee: Die schönsten Luftaufnahmen von Niedersachsen.

### VIDEOS AUS HANNOVER >

[Alle Videos](#)



Evakuierung für die Benthin in Hannover



Sei der/die Erste deiner Freunde, dem/der das gefällt



## Vindmøller skræmmer turisterne væk

Ved Niedersachsens nordlige kyst udnytter man den kraftige vind især til produktion af energi. Til turismen er vindparks imidlertid forstyrrende – det har en fra i onsdags offentliggjort studie fra Leipzig-Universitet i Hannover vist.

Analysen viser at vindparks generelt har en negativ virkning på turisme i omgivelser – og det op til 20 km afstand. ”Ved kystregioner igen afviger feriegæster ofte til de direkte naboregioner”, siger juniorprofessor Tom Brökel.

Sammen med Christoph Alfken har den 37-årige lavet en statistik over en periode på 5 år vedr. vindmølleparks og gæsteovernatninger i relationen. Tidligere undersøgelser, der altid kun vedrørte visse regioner, viste allerede at regioner med mange vindmølleparks ikke var særligt attraktiv til turisterne. Der var tale om ”Asparges i landskabet”. Den nuværende første dataanalyse til temaet bekræfter den negative kontekst. Men virkningen var endnu ikke konkret at føle, fordi Niedersachsen og Tyskland generelt viste et stigende antal turister. ”Uden vindmøller ville de have været mange steder højere” lyder en resultat af undersøgelsen.

Videnskabsmanden har landsdækkende sammenlignet de 100 regioner med de fleste vindmøller med 100 regioner med de færreste vindmøller i de påvirkede regioner – med hensyn til overnatninger på hotel og i pensioner fra 10 gæstesenge samt campingpladser. Fra den 100 regioner i Tyskland med mest vind ligger 34 i Niedersachsen. Ingen anden delstat har flere samfund i denne liste.

Studiet med navnet ”Gone with the wind” viser at regioner langt fra kysterne lider især under den negative effekt fra vindmølleparks, mange turister undgå sådanne områder i det hele. I kystregioner er konteksten mere kompleks: her holder overnatningsgæster sig direkte væk fra sogne med mange vindmølleparks og nogen der er under opførelse. Som foruroligende føler især de ældre den ændrede landskab, mener forskerne.

Kystregioner med mange vindmølleparks er samfund som Aurich, Wittmund og Friesland. Nogle steder prøver man og vende den indledende skepsis af besøgende til det positive. Fælleskabet Wangerland f. eks tilbyder ture til vindmølleparks. ”Mange gæster viser interesse for vedvarende energi” siger en talskvinde. Ved udvisning til anlæg i fremtiden prøver man nu og undgå den direkte kyststrækning og de vigtige ferie steder.

Rainer Müller-Gummels fra Aurich mener at vindmøller i regionen giver økonomiske fordele: ”de er blevet til en væsentlig grundpille”. Forfatterne af studiet anbefaler og inkluderer turistforeninger meget bedre i planlægninger. ”De skulle havde et stærkere stemmeret”, siger Brökel.

Teksten fra HAZ - oversat af tysker, bosiddende i Danmark.

Den 18. juni 2017